

Türkiye'den STÖ'lerle Erivan'daydık

Ermenistan ve Türkiye arasındaki sivil diyalogu geliştirmek için 14-15 Mart'ta Ermenistan'dan STÖ'lerle bir araya geldik.

KAMER Tunceli için kadınlar için merkez açtı

KAMER'in, Tunceli'de açtığı çok amaçlı kadın merkezinin misafirhanesine kadın erkek herkes davetli.

Gökova Sürekli Eylem Kurulu ve Muğla Kadın Dayanışma Grubu'ndan Gaye Cön:

"Örgütlü çalışmanın neler yapabildiğini gördüm. Kadının ve doğanın özgürleşmesi, ataerkil sistem rollerinin ve ezberlerinin bozulmasıyla gerçekleşecek."

İz Siviliz

Nisan 2009 • Sayı 18

ISSN 1306-5297

AB Komisyonu tarafından desteklenen ve STGM tarafından yürütülen Türkiye'de Sivil Toplumun Gelişiminin ve Sivil Diyalogun Desteklenmesi Projesi bültenidir, iki ayda bir yayımlanır.

Ekosidi engellemek için ekofeminizm

"Uygar Adam der ki: ben Benim, ben Efendiyim, geri kalan her şey Öteki-dışarıda, altta, altımda, itaatkâr. Ben sahip olurum, ben kullanırım, ben araştırırım, ben sömürürüm, ben denetlerim. Önemli olan benim yaptığım. İsteklerim maddenin varolma sebebidir. Ben benim, geri kalanıysa uygun gördüğüm şekilde kullanılacak kadınlar ve vahşi doğa."

Ünlü bilimkurgu ve ütopya yazarı, "bilge kocakarı" Ursula Le Guin'den alıntıladığımız bu sözler aslında yeşil hareketle feminizmin birlikteliğinden ortaya çıkan ekofeminizmin mücadeleye ettiği şeye tam olarak işaret ediyor: Ataerkillik.

Bir soyu ortadan kaldırma için kullanılan jenosid kavramından yola çıkarak kullanılan bir kavram ekosid. Kapitalizm ve ataerkilliğin elele vererek doğayı, ekolojik sistemi yok etmek için özellikle son 60 yıldır yoğun bir çaba sarfettiği hepimizin malumu. Belki o yüzden, ekosistemi tek tek ve örgütlü, bireysel yarar ya da kar amacıyla talan edenlerin yanı sıra, hem yeşil hareket içinde yer alanlara hem de çevre meselesini hiç hesaba katmadan feminist mücadeleye verenlere söyleyecek bir sözü var ekofeministlerin: "Erkeklerin yeldeğirmenleri inşa ederken kadınların sessizce söz dinledikleri, ekmek pişirip kilim dokudukları bir ekolojik toplum istemiyoruz."* Ekolojist bakış açısıyla örülmüş bir feminizmi benimsemezsek de, çok uzak değil, insan, çocuk, engelli, herhangi bir hak mücadelesi verecek, herhangi bir kültürün yok olması için çırpınacak bir dünya kalmayacak ellerimizde.

Örneğin, çevresel etki değerlendirme raporlarının (ÇED) yalnızca doğal kaynaklar, doğa, biyolojik çeşitlilik üzerindeki etkileri değil insanlar üzerindeki etkilerini de göz önünde bulundurmaları gerekir mi? Ancak bu şekilde toplum üzerindeki eşitsiz etkiler ortaya konarak olumsuz dış etkenler üzerinde düzenlemeler yapılabilir. İşte ekofeminizm tam burada gerekiyor. Bir plan, proje uygulanırken toplumun yoksul, dezavantajlı grupları üzerindeki etkileri özel olarak ele alın-

*Petra Kelly'den aktaran Mary Mellor, *Sınırları Yıkamak*, Ayrıntı Yay., 1993, s. 54.

malı ki sürdürülebilirlik, koruma ve o pek sevip toz kondurmadığımız 'kalkınma' mümkün olsun.

Çevre sorunlarından birinci derecede etkilenen yoksul, köyde yaşayan kadınların karar aşamalarında öncelikle yer almalarını sağlamak o nedenle elzem. Çünkü geleneksel olarak kadınlar evin gıda güvenliğini sağlayan kişilerdir ve biliyoruz ki Anadolu'da birçok kadın geçmişten

bugüne sandıklarında sakladıkları tohumlarla biyolojik çeşitliliğin sürmesini ve daha da önemlisi kıtlık zamanlarının görece kolay geçmesini sağladılar. Bugün de tohum çalışması yapan, aralarında çok sayıda kadının bulunduğu ve özellikle ellerinde eski usul tohum bulduran köylü kadınlarla görüşüp, yerel çeşitlerin pazara inmesini sağlayan çalışmalar yapan gruplar var. Sebze, meyve, tahıl gibi belirli konularda uzmanlaşan bu gruplardan Muğla Meyve Mirası Grubu tümüyle kadınlardan oluşuyor (meyvemirasi.org). Emanetçiler'in içinde çok sayıda çiftçi var (emanetciler.org). Kirazlı Ekolojik Yaşam Derneği ve Yer Gök Anadolu Derneği de biyolojik çeşitliliğe bu yolla katkı sağlayan gruplardan.

Ekofeminizm kadının doğayla güçlü bağına vurgu yapıp, bu bağı sahipleniyor ve erkeklere de doğayla ilişkilerini güçlendirme çağrısı yapıyor. Hâlâ yapabileceğimiz bir şeyler varken, ekosidin geri dönüşüm noktasında yapabileceğimiz tek şey ağlamak olmasın diye...

Bu yayının içeriğinden yalnızca STGM sorumlu olup, hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıttığı olarak algılanmamalıdır.

**“Türkiye’de Sivil Toplumun Desteklenmesi: Katılımcı Demokrasi İçin Yerel Hareket Hibe Programı”
Kapsamında Hibe Almaya Hak Kazanan Proje Listesi**

Kuruluşun Adı	Projenin Adı	Yer
SİVAS İLİ ÇEVRE KORUMA VAKFI	ÇÖPTEKİ SERVET	SİVAS
KAMER DERNEĞİ-KAMER DER	KADIN HAKLARI İNSAN HAKLARIDIR	DİYARBAKIR
DENİZLİ SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ (İŞ ve MESLEK KADINLARI DERNEĞİ)	TOPLUM DUYSUN, ŞİDDET SON BULSUN	DENİZLİ
DEVECİUŞAĞI ÇEVRE KORUMA VE KALKINMA DERNEĞİ	YUMURTALIK LAGÜNLERİNDE TARIM KAYNAKLI KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ	ADANA
ÜSTÜN ZEKALİ VE YETENEKLİ ÇOCUKLAR DERNEĞİ	ÜSTÜN ZEKALİ VE YETENEKLİ ÇOCUKLAR İÇİN KURUMSAL DUYARLILIK	ANKARA
ULUSLARARASI ÇOCUK MERKEZİ DERNEĞİ	GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNDE ÇOCUK HAKLARI BİRİMİ KURULMASI PROJESİ	GAZİANTEP
AMARAT KÖYÜ GÜZELLEŞTİRME ve FAKİRLERE YARDIM DERNEĞİ	HAMARAT AMARAT	KAYSERİ
İLK ADIM KOOPERATİFİ	KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİ EĞİTİM PROJESİ	İSTANBUL
KADINLAR DAYANIŞMA YARDIMLAŞMA VE KÜLTÜR DERNEĞİ (GÜL- DER)	TOLUMSAL CİNSİYETTE POZİTİF AYRIMCILIK	SİVAS
İSTİKRAR VE SOSYAL KALKINMA DERNEĞİ	HAKLARIMLA VARIM	ADANA
SELİS KADIN DERNEĞİ	TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İÇİN 4 ADIM PROJESİ	DİYARBAKIR
İÇ ANADOLU ENGELLİLER DERNEĞİ	ANKARA’YA ENGELLİLERİN SORUNLARINI ANLATIYORUZ PROJESİ	ANKARA
ALTIN IŞIK EĞİTİM KÜLTÜR KALKINMA DAYANIŞMA DERNEĞİ	DAHA İYİ YAŞAM İÇİN, ÇOCUKLAR ÇALIŞMASIN	BİNGÖL
ESKRİM ANTRENÖRLERİ DERNEĞİ	GENÇ ESKRİMCİLERDE SİVİL TOPLUM KURULUŞU BİLİNCİNİ GELİŞTİRME PROJESİ	ANKARA
UŞAK ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ	ÇEVRE BİLİNCİNİ GELİŞTİRME PROJESİ	UŞAK
KAYSERİ ÇEVRE DOSTLARI DERNEĞİ	ÇEVRENİN KÜÇÜK DEDEKTİFLERİ	KAYSERİ
GÜNDEM ÇOCUK: ÇOCUK HAKLARINI TANITMA, YAYGINLAŞTIRMA, UYGULAMA VE UYGULAMALARI İZLEME DERNEĞİ	MESAJIM VAR!	ANKARA
SOSYAL İYİLEŞTİRME ARAŞTIRMA DERNEĞİ	VAN GÖLÜ HEPİMİZİN ! TOPLUMSAL DUYARLILIK OLUŞTURMA PROJESİ	VAN
GENÇ ADIM DERNEĞİ	BİRLİKTE YÖNETELİM	ÇANAKKALE
S.S. KONYA BÖLGESİ SULAMA KOOPERATİFİ BİRLİĞİ	KONYA BÖLGESİ SULAMA KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİNİN KURUMSAL GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ	KONYA
TÜRKİYE CAN ÇOCUKLAR EĞİTİM KORUMA VE YAŞAM VAKFI (CANEV)	ZİHİNSEL ENGELLİ BİYER AİLELERİN FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN ARTIRILMASI PROJESİ	ADANA
BAYBURT BİLİM-EĞİTİM VE KÜLTÜR DERNEĞİ	GELECEK ZAMANIN MASAL ANLATICI ÇOCUKLARI	BAYBURT
KAHRAMANMARAŞ ÇEVRE VE KÜLTÜR DERNEĞİ	KARAGÖL KURU GÖL OLMASIN	K.MARAŞ
BAYBURT ŞAİRLER VE YAZARLAR DERNEĞİ	EFSANELER UNUTULMASIN	BAYBURT
KAHRAMANMARAŞ TARIM DOĞA ÇEVRE ve KÜLTÜR DERNEĞİ	KUMAŞIR GÖLÜ BİZİM GÖLÜMÜZ	K.MARAŞ
GENÇ BİRİKİM DERNEĞİ	AKTİF VE DEMOKRATİK GENÇLER DOĞU’DA BULUŞUYOR	BATMAN, MUŞ, VAN
ÇEVRESEL DEĞERLERİ KORUMA DERNEĞİ	EVSEL KATI ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRIŞTIRILMASI PROJESİ (EKAKAP)	MALATYA
HAYAT OKULU EĞİTİM KÜLTÜR VE GENÇLİK DERNEĞİ	SİHİRLİ PARMAKLAR	GAZİANTEP
BEYAZ EĞİTİM SPOR KULÜBÜ DERNEĞİ	ENGELSİZ SPOR TURNUVASI	ANKARA
BAŞKENT KADIN PLATFORMU DERNEĞİ	DAHA BİLİNÇLİ VE KATILIMCI KADINLAR	ANKARA
UŞAK ZİHİNSEL ÖZÜRLÜ KİŞİLERİ EĞİTME ve KORUMA VAKFI	ENGELSİZ YAŞAM PROJESİ	UŞAK
ADANA GENÇLİK BİRLİĞİ DERNEĞİ	DOĞU AKDENİZ SİVİL TOPLUMU BİLİNÇLENİYOR	ADANA
MARDİN ÇOK AMAÇLI TOPLUM MERKEZİ DERNEĞİ	ÇOCUKLARIN DİLİYLE ÇOCUK HAKLARI	MARDİN
VAN SOSYAL HİZMETLER DERNEĞİ	YALNIZ DEĞİLSİNİZ	VAN
KARATAŞ KADIN YARDIM VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	KADINLAR İÇİN SOSYAL VE KÜLTÜREL GELİŞİM PROJESİ	ADANA
ZİHİNSEL YETERSİZ ÇOCUKLARI YETİŞTİRME ve KORUMA VAKFI	HEP ÇOCUK KALANLAR	ADANA
AKTİF EĞİTİMCİLER DERNEĞİ	İLKÖĞRETİMDE SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE EĞİTİMİ PROJESİ	MANİSA
KAHRAMANMARAŞ ORTOPEDİK ENGELLİLER DERNEĞİ	ENGELSİZİZ PROJESİ	K.MARAŞ
KALKINMA PROJELERİ AKADEMİSİ DERNEĞİ	STK’LAR GENÇLEŞİYOR	ADIYAMAN
ZİHİNSEL ENGELLİ AİLELERİ YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	ZİHİNSEL ENGELLİLER VE AİLELERİYLE BULUŞMA (ZE-AB)	ANKARA
DR. AHMET KEMAL KÖKSAL SOSYAL HİZMET VAKFI	BÜYÜK GELECEKLER İÇİN KÜÇÜK ADIMLAR PROJESİ	SİVAS
LALEZAR KADIN DERNEĞİ	FARKLI OLMADIĞINI FARKET	RİZE
KAYSERİ ANADOLU SAKATLAR DERNEĞİ	ENGELSİZ ENGELLİ TOPLUM (TENGE)	KAYSERİ, NEVŞEHİR, SİVAS
TEBESSÜM EĞİTİM -KÜLTÜR-ÇEVRE ve DAYANIŞMA DERNEĞİ	ELİNDEKİ ÇÖPÜ ATMA,GELECEĞİMİZİ KARARTMA!	K.MARAŞ
HAKKARİ EĞİTİMCİLER DERNEĞİ	AİLE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ EVİ	HAKKARİ
TÜRKOĞLU GÜÇBİRLİĞİ DERNEĞİ	HER ATIK ÇÖP DEĞİLDİR	K.MARAŞ
GÜLBAHAR HATUN EĞİTİM, KÜLTÜR, SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ	DÜNDEDEN BUGÜNE KADIN EMEĞİ	RİZE

Türkiye’de Sivil Toplumun Güçlendirilmesi: Sivil Topluma Bütüncül Yaklaşım ve Katılımcı Yerel Projeler Programı ile Katılımcı Demokrasi İçin Yerel Hareket Programı kapsamında hibe desteği alan STÖ’ler (sivil toplum örgütü) çalışmalarına devam ediyor. Bu sayımızda başladığımız projelerden haberlere önümüzdeki sayılarda da devam etmeyi planlıyoruz.

“Türkiye’de Çevrenin Korunmasında Kadının Rolü”

Kadın Adayları Destekleme Derneği Ankara Şubesi (Ka-Der Ankara) ve Doğa Derneği ortaklığı ile yürütülen “Türkiye’de Çevrenin Korunmasında Kadının Rolü” Projesi 30 Mart itibarıyla tamamlandı. Projenin genel amacı Türkiye’de STÖ’lerin karar alma süreçlerine aktif katılımının artırılması ve kadın ve çevre konularında çalışan STÖ’ler arasında işbirliklerinin artması ve problemlere bütüncül yaklaşımların oluşturulmasıydı. Proje kapsamında 11 – 12 Şubat tarihinde “Kadın ve Çevre” konulu bir çalıştay düzenlendi ve çalıştaya toplumsal cinsiyet ve doğa koruma alanında çalışan 30 aktivist katıldı. Çalıştayın sonuçları bir kitapçık olarak proje sonunda yayımlanacak.

Hakkâri kadınlar sosyalleşiyor

Hakkâri Eğitimciler Derneği’nin kullanıma açtığı “Aile Danışmanlık Hizmetleri Evi”nde Hakkâri’ye göç nedeniyle gelen ve eğitim ve gelir düzeyi düşük, çok çocuklu kadınların çeşitli konularda görecekleri eğitimlerle sosyal durumları iyileştirilecek. Mart ayı içinde başlayan eğitimlere derneğin gönüllüleri tarafından ev ziyaretleri yapılarak 30’a yakın kadının katılımı sağlandı. Verilecek eğitimler sağlıktan çocuk bakımına, anne-baba-çocuk ilişkisinden dengeli beslenmeye değin birçok konuyu içeriyor. Anneleri eğitim seminerine katılırken beraberindeki küçük çocukları da derneğin gönüllü bakıcı tarafından gözetilip, çeşitli oyuncak ve oyunlarla vakit geçiriyorlar. Böylelikle, kadınların gündelik ev işlerine ve ağır sosyal koşullara biraz olsun ara verip 50 saate yakın seminer ve birbirleriyle iletişim kurma fırsatıyla kendilerini geliştirmeleri amaçlanıyor.

“Yarınlara Çöpe Gitmesin”

Rize Doğal Kaynakları ve Yaban Hayatı Koruma Derneği (RİDOK), ortağı Tarımda Kaliteyi Arttırma Derneği’yle (TAKADER) birlikte Rize’yi çevresel açıdan tehdit eden katı atık sorunun çözümlenmesine yönelik “Yarınlara Çöpe Gitmesin” projesini yürütüyor. Gönüllü eğitimcileriyle ve Kaçkar Dağları Milli Parkı’nın yoğun ziyaret aldığı günlerde yapılacak atık toplama gezileriyle ilçedeki yaklaşık 700 ilköğretim öğrencisinde olumlu davranışlar geliştirerek, hem Rizelilere hem de Milli Park’ı ziyaret edenlere çocukların örnek olması amaçlanıyor. Çamlıhemşin’deki okullar ve önemli noktalara yerleştirilecek katı atık kutularıyla toplanacak atıklarla hem dönüşüm bağlantısı kurulacak hem de okullar elde edecekleri gelirle eğitim materyali eksikliklerini tamamlayacaklar. Ayrıntılı bilgi için: <http://www.ayder53.com/modules.php?name=News&file=print&sid=700>

“Van Gölü Hepimizin!”

Dünyanın en büyük sodalı gölü olan Van Gölü, son yıllarda şehirleşmenin de büyük etkisiyle hızla kirleniyor. Sosyal İyileştirme ve Araştırma Derneği ve ortağı Yaşadıkça Eğitim Derneği Van Gölü kıyısında yaşayan tüm insanların bu kirlenmeye “dur” diyebilmesi için kamuoyunda duyarlılık oluşturma çalışmaları yürütüyor. Van Gölü’ndeki kirliliğe dikkatlerin çekilmesi, konuyla ilgili kamuoyunun bilgilendirilmesi/bilinçlendirilmesi ve böylece yerel iktidarlar üzerinde kamuoyu baskısının oluşturulmasını amaçlayan projede, tamamı gönüllü meslek yüksek okulu öğrencileri ve öğretim görevlilerinin çabasıyla 15 Şubat’tan bugüne kadar her cumartesi Van şehir merkezinde bir kampanya masası açılıyor ve insanlar broşürlerle Nisan ayı içinde yapılacak olan panele davet ediliyor. Kampanya masaları Erciş, Edremit, Gevaş, Tatvan, Ahlat ve Adilcevaz’da da birer gün açılacak. Bunun yanı sıra, bir yerel televizyonda gün boyunca Van Gölü’ne ilişkin duyurular yapılıyor. Van Gölü’nün kirlilik sorununa değinilecek panelin çıktılarının bir kitapçık haline getirilerek ilgili kesimlere dağıtılması planlanıyor.

“Sen de Katıl, Birlikte Değiştirelim”

STGM'nin sivil toplum örgütleri ile birlikte tasarlayıp yürüttüğü “Örgütlenme Özgürlüğü Kampanyası” sürüyor. Kampanya başta sivil toplum örgütleri olmak üzere değişim talep eden herkese “Sen de Katıl, Birlikte Değiştirelim” çağrısı yapıyor. Var olan hak ve özgürlüklerimizi daha etkin bir şekilde kullanmak ve geliştirmek için birlikte hareket etmeye çağıran kampanya Adana, Denizli, Diyarbakır ve Eskişehir sokak ve meydan aktiviteleri ile devam ediyor. Ayrıntılı bilgi için: <http://kampanya.stgm.org.tr>

Meydan etkinliklerinin tarihleri:
Adana: 8 Mayıs, Cuma
Diyarbakır: 15 Mayıs, Cuma
Eskişehir: 28 Mayıs, Perşembe
Denizli: 4 Haziran, Perşembe

Zorlu bir alan, güçlü bir platform

2 Nisan “Dünya Otizm Farkındalık Günü”nü fırsat bildik, Otizm Platformu üyeleriyle minik bir söyleşi yaptık. Çoğunluğunu otistik bireylerin ailelerinin oluşturduğu örgütlerden meydana gelen platform 2006 yılında STGM'nin de destek verdiği bir çalışma ile kuruldu. Türkiye’de otizmin bilinirliğini sağlamayı ve etkili bir kamuoyu yaratmayı başarabilen platform üyelerine otizmi ve bu alandaki çalışmalarını sorduk.

Otizm nedir?

Otizm, doğuştan gelişen, yaşamın ilk üç senesinde belirtileri gözlemlenebilen, beynin ve sinir sisteminin farklı yapısından ya da işleyişinden kaynaklandığı kabul edilen nörogelişimsel bir bozukluk. Başkalarıyla etkileşimde bulunmayı engelleyen ve kişinin kendi iç dünyasıyla başa kalmasına yol açan otizm, genellikle üç yaşından önce ortaya çıkarak, bireylerin sosyal iletişim, etkileşim ve davranışlarını olumsuz şekilde etkiliyor.

Hem bir otistik birey yakını hem de sivil toplum örgütü üyesi olarak sizce bu alandaki önemli sorunlar neler?

Bugün ülkemizde toplam 450 bin otizimli birey bulunduğu ve 0-14 yaş grubunda ise 125 bin otizimli çocuk olduğu tahmin ediliyor. Ancak bu çocukların sadece 2 bin tanesi okullarımızda eğitim görebiliyor. Otizm konusunda yeterli sayıda okul, öğretmen ve öğretim görevlisi bulunmaması en büyük sorunumuz. Ayrıca dünyada bilimsel olarak kanıtlanmış olan erken yaşta çocuklar için yoğun eğitim süresi bireysel ve grup eğitimi olarak haftada 40 saatken, Türkiye’de bu 10 saatle sınırlı kalıyor. Yetişkin otizimli bireyler için de yeterli iş ve yaşam olanaklarının olmaması aileler için en zor durumlardan biri.

Otizm Platformu neler yapıyor?

Otizm Platformu Türkiye’deki otizimli bireylerin ekonomik, sosyal ve kültürel hayata tam katılımlarının sağlanması amacıyla çalışan 16 sivil toplum örgütünün kurduğu bir oluşum. Bu kuruluşlar ağırlıklı olarak otizmden birinci derecede etkilenen aile bireylerinden oluşuyor. Platform otizm konusunda toplumsal ve kamusal anlamda otizmin bilinirliğini sağlamak ve etkili bir kamuoyu yaratmak için çalışıyor. Aynı zamanda Otizm Platformu hükümetlerin tartıştığı otizm ile ilgili bütün kararların ortam ve süreçlerine dahil olmayı talep ederek bu konularda destek vermek için çabalyor.

Türkiye ve Ermenistan’dan STÖ’ler Erivan’da bir araya geldi!

Ermenistan ve Türkiye’den sivil toplum örgütleri iki ülkenin diplomatik tarihinde ilk defa bir araya geldiler. 30’dan fazla sivil toplum örgütünün katıldığı forum 14-15 Mart tarihinde Ermenistan’ın başkenti Erivan’da gerçekleşti. İki ülke arasındaki sivil diyalogun gelişmesini amaçlayan forumda demokrasi ve insan hakları, toplumsal cinsiyet, gençlik ve çevre alanlarında ortak çalışmalar yapılması planlandı.

Türkiye ve Ermenistan’dan farklı alanlarda faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerinin (STÖ) katıldığı forum Türkiye’den Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM) ve Ermenistan’dan Sivil Toplum Enstitüsü (CSI) işbirliğiyle gerçekleşti. 14-15 Mart tarihlerinde Erivan’da gerçekleşen toplantıya 30’dan fazla sivil örgüt katıldı.

Forumun, başta iki toplum arasında var olan ön yargıların ortadan kalkması, karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesi ve her türlü sınırın kaldırılması sürecinde STÖ’lerin daha aktif rol oynaması, ortak çalışma alanlarının artırılması için başlangıç oluşturması temenni edildi. Forumda öncelikli olarak demokrasi ve insan hakları, toplumsal cinsiyet, gençlik ve çevre alanında faaliyet gösteren sivil örgütler arasındaki bilgi ve deneyim paylaşımının artırılarak ortak projelerin üretilmesi, STÖ’leri bir araya getirebilecek sürdürülebilir, katılımcı ve güçlü sivil inisiyatiflerin oluşturulması isteği ön plana çıktı.

İzleme ve İstişare Kurulu Toplantısı verimli geçti

STGM’nin kamu kuruluşlarıyla bir araya geldiği rutin toplantılardan biri olan İzleme ve İstişare Kurulu Toplantısı 10 Mart’ta STGM’nin Ankara’da bulunan merkez ofisinde yapıldı. STGM’nin yürüttüğü faaliyetler hakkında kısa bir sunuş yapılmasıyla başlayan toplantıda, STGM’nin gelecek planları içinde yer alan, STÖ müzakere ve deneyim paylaşımı toplantıları, yerel platformlar buluşması ve TBMM Başkanlığı, tematik sivil ağlar ve parlamenterler buluşması, yerel idare, yerel yönetimler ve yerel STÖ’lerin buluşmaları ve sivil toplum konferansı başlıkları konuşuldu.

Toplantıya Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Merkezi Finans ve İhale Birimi, Maliye Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Devlet Planlama Teşkilatı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı’ndan temsilciler katıldı.

“Sığınma evinden önce, sığınma evinden sonra”

Adana Kadın Dayanışma ve Kadın Merkezi Derneği (AKDAM) başkanı Münire Dağ dernek olarak yapmış oldukları özverili çalışmalarından dolayı Çağ Üniversitesi tarafından plâketle ödüllendirildi. Bu ayki temamız kadın hakları olunca, biz de Adana sayfasına kendisini konuk edelim istedik.

AKDAM ne zaman ve hangi amaçla kuruldu?

AKDAM 1998’de Adana’da ihtiyaç üzerine “şiddete sıfır hoşgörüsü”, “hiçbir şiddet haklı değildir”, “şiddeti gören değil, yapan utansın” diyerek yola çıkan gönüllüler tarafından kuruldu.

Merkezde kadınlara yönelik verilen hizmetler neler?

Merkezde kadınlara psikolojik desteğin yanı sıra sosyal ve hukuksal destek veriyoruz. İstihdam ve barınma hizmeti de verdiğimiz hizmetler arasında yer alıyor. Kent Konseyi, Adana Barosu Kadın Komisyonu, Adana Emniyet Müdürlüğü, Çukurova Üniversitesi ve SHÇEK ile işbirliği yaparak çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 100 kadına gönüllü danışmanlık eğitimi verdik, bunun yanında çeşitli mahallelerdeki okullarda velilere yönelik çalışmalar yaptık. Bu çalışmalar kapsamında 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu’nun maddelerini anlatarak, kadın hakları konusunda binlerce kadını bilinçlendirdik. Adana’daki 13 karakolu ziyaret ederek polis ile birlikte çalışıp, şiddetle ilgili farkındalık yarattık. Adana’da iki tane sığınma evi var, oysa ki çoğu ilde danışma merkezi veya sığınma evi ne yazık ki hala yok.

Yakın gelecekte kadınlara yönelik çalışmalarınızda öncelikleriniz neler?

“Sığınma evinden önce, sığınma evinden sonra” projemiz var. Ayrıca istihdama yönelik eğitim çalışmalarımız kapsamında İşkur ile ortak çalışmalarımız var. Yaptığımız tüm çalışmalar sığınma evlerinde misafir olan kadınlarımızın kendi ayakları üzerinde durarak kendi hayatlarını kurmalarına yönelik.

Kadınlar siyasette yer almalı

Adana Kadın Kuruluşları Birliği tarafından “Yerel Siyaset ve Kadınların Yerel Deneyimleri” semineri düzenlendi. Toplumsal cinsiyet uzmanı İlkur Üstün tarafından verilen seminere sivil toplum kuruluşlarından temsilciler katıldı.

“Siyaset nedir?” sorusu ile başlayan toplantıda, ulusal ve yerel siyaset ve siyasetçiler karşılaştırılarak yerelde yaşanan sorunların yereldeki karar vericiler ile çözülebileceği, yerel halkın kendi sorunlarına sahip çıkması için karar verme mekanizmalarında yer almaları gerektiği vurgulandı. TBMM ve yerel yönetimlerde yer alan kadın sayısının azlığına dikkat çekilen toplantıda, kadın sorunlarının çözümü için sorunları yaşayan kadınların siyasette yer almasının önemi belirtildi. Her STÖ’nün Kent Konseyi’ne girmesi gerektiği, sadece kadın, gençlik, engelli meclislerinin çalışmasının yeterli olmadığı, kültür-sanat, kadın erkek fırsat eşitliği komisyonları gibi komisyonların da kurulması gerektiği üzerinde duruldu.

DASP’ın misafirleri Ruhi Sarı ve Natali Yeres’ti

Doğu Akdeniz Sivil Toplum Platformu’nun (DASP) 8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle düzenlediği etkinliğin konukları sinema ve tiyatro oyuncusu Ruhi Sarı ile sanat yönetmeni Natali Yeres oldu. Ruhi Sarı’yla “Erkek Gözüyle Kadın”, sanat yönetmeni Natali Yeres’le “Kadın Gözüyle Kadın” konusunda söyleşi yapılan etkinliğe DASP üyesi STÖ temsilcilerinin yanı sıra gençlerin ilgisi de büyüktü.

Adana Büyükşehir Belediyesi Tiyatro salonunda düzenlenen etkinlik DASP’ın tanıtımı ile başladı. Şair Saniye Çelik’in “Türkiyeli Kadın” şiirini sunmasının ardından “Adana’da İlklerin Kadınları” slayt gösterisi yapıldı. Kentel Yaşamı Destekleme Derneği Başkanı Mehmet Acevit tarafından yazılan, Adana Sabancı Anadolu Tekstil Lisesi öğretmenlerinin müziklerini yapıp yönettiği “Kadınlar Olmazsa” komedi türündeki oyun, okulun tiyatro grubunca sahnelendi.

Kampanya, medya ve iletişim eğitimi tamamlandı

STGM Adana Yerel Destek Merkezi “Kampanya, Medya ve İletişim” eğitiminin ilkinin 26 Şubat – 01 Mart tarihleri arasında 20 katılımcıyla tamamladı.

Adana, Adıyaman, Mersin, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Niğde’den eğitime katılan 20 STÖ temsilcisi dört gün süresince etkileşimli yöntemle grup çalışması yaparak kampanya, medya ve iletişim eğitimi aldı. Farklı illerden gelen katılımcıların birbiriyle tanışma ve kendi bölgelerinde yaptıkları çalışmalar konusunda bilgiler vererek deneyim paylaşma fırsatı yakaladığı eğitime tam katılım sağlayan STÖ temsilcilerine eğitimin son gününde katılım belgeleri verildi.

Sosyal Boyuta Geçerken

Denizli Sivil Toplum Kuruluşları Gelişme Platformu (DESSEP), Pamukkale Üniversitesi ve Denizli Valiliği işbirliği ile sosyal sorunların çözümü için sivil toplum örgütleri (STÖ), kurum ve kuruluşları bir araya getirmek, sorunlara ortak çözüm aramak amacıyla "Sosyal Boyuta Geçerken" çalıştayı düzenlendi.

Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde gerçekleştirilen çalıştaya, 50'nin üzerinde sivil toplum kuruluşu temsilcisinin yanı sıra, Denizli İş-Kur Müdürlüğü, Denizli Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğü temsilcileri de katıldı. Çalıştayı açılış konuşmasını yapan DESSEP Koordinatörü Mehmet Yüksel, "Denizli'de sosyal sorunların çözümü için kişi, kurum ve kuruluşları bir araya getirmeyi, örnek girişimleri paylaşmayı, yeni girişimlere farkındalık sağlamayı ve ilgililerin çözüm seçeneklerini çoğaltmayı amaçlıyoruz" dedi.

Çalıştay katılımcıları, Necla Zarakol kolaylaştırıcılığında "Kurumsal Sosyal Sorumluluk", Mert Altıntaş moderatörlüğünde "Bireysel Sosyal Sorumluluk" ve Hüseyin Özgür moderatörlüğünde " Sosyal Ağlar" olmak üzere eş zamanlı üç çalışma grubunda çalışmalar yürüttü. Çalıştay sonuçlarına www.dessep.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Ayrımcılık ve toplumsal cinsiyet

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM), Denizli'de STGM Yönetim Kurulu Üyesi - İHOP Koordinatörü Feray Salman, İHOP Koordinatör Asistanı Murat Çekiç ve KA-DER Yönetim Kurulu Üyesi İlknur Üstün kolaylaştırıcılığında 19 – 22 Mart 2009 tarihlerinde "Ayrımcılık ve Toplumsal Cinsiyet" eğitimi düzenledi.

Hak temelli örgütlerin faaliyetlerinde, yapılanmalarında, ayrımcılığa ilişkin farkındalığın artırılması ve önlenmesi, toplumsal cinsiyet temelli hareket etme kapasitelerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla düzenlenen eğitime Uşak, Denizli, İzmir, Muğla, Aydın ve Bursa'dan sivil toplum örgütleri katıldı.

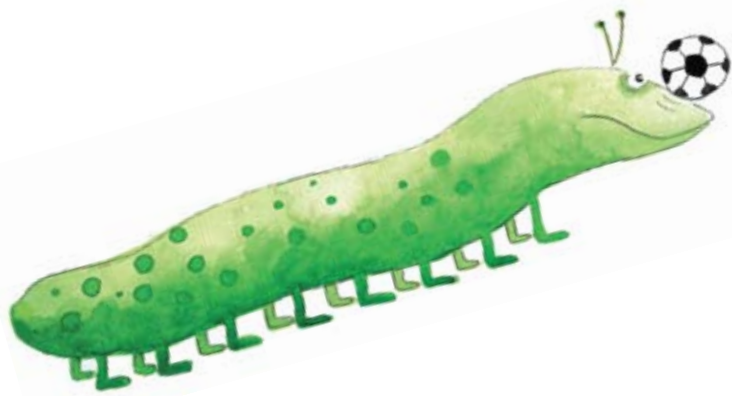
Toplumsal cinsiyet ve ayrımcılık kavramlarına ilişkin temel bilgilerin verildiği eğitimde, katılımcılar grup çalışmaları, vaka analizleri ve egzersizlerle bir STÖ olarak toplumsal cinsiyet ve ayrımcılık anlayışına ne şekilde yaklaştıklarını ve faaliyetlerinde bunu nasıl yansıttıklarına ilişkin kendilerini sorgulama olanağı buldular.

İzmirli kadın sanatçılar

İzmir'de faaliyet gösteren 30 ayrı kadın kuruluşundan oluşan İzmir Kadın Kuruluşları Birliği tarafından 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlamaları çerçevesinde İzmir'de yaşayan kadın sanatçıları desteklemek amacıyla ile "İzmirli Kadın Sanatçılar" sergisi açıldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ayşe Mayda ve özel bir kuruluşun katkıları ile düzenlenen serginin açılış kokteyli ve ödül töreni, Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Yusuf Ali Karaman, Ege Üniversitesi Rektör Yardımcısı Atilla Silkü ve İKKB Başkanı Engin Demir'in konuşmalarıyla başladı. Sergi koordinatörü Sümül Çelebi sergiye katılan kadın sanatçılara katılım belgelerini dağıttı.

STGM Diyarbakır Yerel Destek Merkezi çalışmalarını Danışma Kurulu'yla güçlendiriyor!

STGM Diyarbakır Yerel Destek Merkezi (YDM) çalışmalarını daha etkin ve etkili bir biçimde sürdürebilmek için Danışma Kurulu modelini seçti. Yerel STÖ temsilcilerinin katılımıyla bir dizi toplantı sonucunda hazırlanan mutabakat metninin 23 Şubat 2008 tarihinde katılımcılar tarafından imzalanmasıyla STGM Diyarbakır YDM Danışma Kurulu oluşturuldu. Danışma Kurulu'nun amacı, STGM Diyarbakır Yerel Destek Merkezi'nin kapsama alanı içinde olan bölgede sivil toplum alanında çalışan yerel dinamiklerin ihtiyaç, beklenti ve eksikliklerini gösterecek niteliksel ve niceliksel gereksinimleri gidermeyi amaçlayan yöntem ve hizmet önerilerini geliştirmek, tavsiyede bulunmak, YDM faaliyetlerinin etkililik düzeyini izlemek ve değerlendirmek. STGM Diyarbakır YDM Danışma Kurulunun işlevi ise Diyarbakır Yerel Destek Merkezi hizmetlerinin bölgede en etkili ve yaygın şekilde kullanılması için gayret göstermek, bu yönde YDM'ye rehberlik ve kolaylaştırıcılık sağlamak.

Danışma Kurulu'na Diyarbakır YDM'nin kapsama alanında bulunan illerden sivil toplum alanında çalışan ve benimsenmiş ilkeler doğrultusunda emek ve zaman ayıran her örgüt üye olabiliyor. Üye örgüt listesi şöyle:

Bağlar Kadın Kooperatifi, Ceren Kadın Derneği, Çocuklar Aynı Çatı Altında Derneği, Deren Eğitim ve Danışmalık Derneği, Dicle TOG, Diyarbakır İHD Şubesi, Diyarbakır Çevre Gönüllüleri Derneği, Diyarbakır Sanat Merkezi, Diyarbakır YG21 Engelliler Meclisi, Diyarbakır Kamer Kadın Derneği, Diyarbakır Mazlum, Der Şubesi, Diyarbakır Kadın Sorunlarını Araştırma ve Uygulama Merkezi, EPİDEM, Hasankeyf'i Yaşatma Girişimi, Piramid LGBTT Diyarbakır Oluşumu, Sarmaşık Yoksullukla Mücadele ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği, Selis Kadın Derneği, Mezopotamya Dayanışma Derneği, Mezopotamya Sosyal Forumu

STGM Diyarbakır YDM Danışma Kurulu'nun mutabakat metnine <http://diyarbakir.stgm.org.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

KAMER Tuncelili kadınlar için merkez açtı

KAMER Vakfı Tunceli'de çok amaçlı bir kadın merkezi açtı. KAMER'in kendi tasarruflarıyla aldığı arsaya Türkiye'nin birçok yerinden sponsor katkı sundu. Kadınlara yönelik birçok etkinliğin gerçekleştirildiği merkezde, mesleki eğitim, spor gibi faaliyetlerin yanı sıra çocuklara yönelik hizmetler de mevcut. Üretime yönelik ve kadın katılımcılarla gerçekleştirilen atölyelerde kadınlara mesleki eğitimin dışında ekonomik olarak da üretime katılma fırsatı sunuluyor. KAMER yetkilileri merkezle ilgili şu bilgileri verdi: "Diyarbakır KAMER'de başarılı sonuç veren 'çanta atölyesi' modeli Tunceli'de de uygulanacak. Pazarı bulunmuş bir ürün üretilecek ve kadınlar ürettikleri kadar gelir elde edecekler. Üretim süreci içinde belki de ilk kez karşılaşacakları 'kalite kontrol' teriminin ne olduğunu uygulayarak görecekle. Üretim atölyelerinde kazanacakları parayı öncelikle çocuklarının eğitimine harcayan kadınlar, emeklerinin karşılığını aldıklarında yaşadıkları zorluklarla daha kolay başa çıkacaklar. Aynı zamanda merkezin üçüncü ve dördüncü katlarında faaliyete geçecek olan yedi odalı misafirhanesi Tunceli'ye gelen kadın erkek tüm konuklara açık olacak."

STGM Diyarbakır YDM eğitimlerle STÖ'lerle buluşuyor...

Diyarbakır YDM, Kampanya, Gönüllüler ile İşbirliği ve İletişim eğitimini kapsama alanındaki illerden gelen katılımcılarla gerçekleştirdi. Yerinde kurumsal destek eğitimleri için Diyarbakır İHD Şubesine misafir olan Diyarbakır YDM, 5 Şubat ve 21-22 Şubat 2009 tarihlerinde "Savunuculuk ve Savunuculuk Araçlarının Etkin Kullanımı" konulu eğitimler verdi. STGM Diyarbakır YDM ve İHD Diyarbakır Şube çalışanlarının ortak organizasyonu ile gerçekleşen eğitime İHD Diyarbakır Şube yöneticileri ve gönüllüleri katıldı.

Kent dışındaki derneklerle de ortak eğitim çalışmaları yürüten Diyarbakır YDM, Bitlis'te kadın alanında faaliyet yürüten STÖ aktivistleri ve Güldünya Bitlis Kadın Derneği yönetici ve gönüllülerine "Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ve Kadın Dayanışması Temelli Mücadele Mekanizmaları" konulu bir eğitim düzenledi.

STGM aynı zamanda homofobiyle mücadele etmek için Diyarbakır'da örgütlenme çalışmaları yürüten Piramid LGBTT Oluşumu'yla iki günlük "İhtiyaç Analizi ve Örgütün Önceliklerinin Belirlenmesi" çalışması gerçekleştirdi.

“Kadınlar Sokağa, Özgürleşmeye!”

Eskişehir Demokratik Kadın Platformu (EDKP) 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlamak üzere 7 Mart Cumartesi günü Eskişehir'de yürüyüş düzenledi. Yürüyüş boyunca “Yaşasın 8 Mart, yaşasın kadın dayanışması”, “Geceleri de sokakları da istiyoruz”, “Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye son”, “Jin, jıyan, azadi” ve “Teşhirci değil, travestiyiz”, “Kör kör parmağım gözüne; lezbiyenim, biseksüelim kime ne” gibi Türkçe ve Kürtçe çeşitli sloganlar atıldı.

Adalar Migros önünde EDKP'yi temsilen basın açıklaması yapan Pelin Kalkan, 1910'dan bu yana 8 Mart'ın kadınlara yasaklanan bütün alanlarda kadınların mücadelesinin simgesi olduğunu belirtti. Kadına yönelik şiddetin münferit olmadığını belirten Kalkan, kadına yönelik şiddetin gerek kadınların medyada sunumu ile gerekse yasalar tarafından, haksız tahrik indirimi gibi gerekçelerle meşrulaştırıldığını vurguladı.

Açıklamada ayrıca; “Sistemin yeniden ve yeniden ürettiği erkek şiddeti sadece kadınlara değil lezbiyen, gey, biseksüel, travesti ve transseksüel (LGBT) bireylere yönelik olarak da kendini göstermektedir. LGBT bireylere yönelik taciz, psikolojik şiddet, para cezaları, ev mühürlemeleri, keyfi gözaltılar, kötü muameleler, işkence ve nefret cinayetleri gibi insan hakları ihlalleri erkek egemen sistemden beslenerek yoğun bir şekilde devam etmektedir” denildi.

ESYO ve STGM Eskişehir Yerel Destek Merkezi kadınlarından destek

Eskişehir Sivil Yerel Oluşumu ve STGM Eskişehir, 8 Mart Dünya Kadınlar günü vesilesiyle bir basın açıklaması yaparak kadın örgütlenmesine desteklerini yinelediler:

“Bizler eşitlik ve hakkaniyetten yanayız. Bu, eşitliğin her alanda olması ve farklılıkların zenginliği ile ilişkilidir. Sivil toplumun gelişimi ve ilerlemesi kadın-erkek demeden herkesin gelişmesi ve eşit düzeyde katılımı ile olacaktır.

Biz “Kadın ve erkek eşittir” demiyoruz, bunun algılarda kabul edilmesi ve yerleşmesi gerekliliğini savunuyoruz. Algılardaki bu kapsamdaki değişim, kadının her alanda yerini almasını ve katılımını kolaylaştıracaktır. Kafalardaki bu yanlış algı, kadının zaten kendisinin olan bu hakkını kullanmasına engel olmaktadır. Kadın hakları insan hakları kavramından ayrı tutulamaz. Kadın her yerde ve herkes için geçerli olan haklara sahiptir. Eskişehir Sivil Yerel Oluşumu ve STGM Eskişehir Yerel Destek Merkezi olarak örgütlenmeyi, özellikle “kadın” alanında gösterilen örgütlü çabayı önemsiyoruz ve destekliyoruz. Herkesin eşit olarak algılandığı ve yaşadığı bir sivil toplum mümkündür ve bu yaşamda gelişim; herkesin öncelikle düşünsel anlamda gelişimi ile başlayacaktır, diyoruz.”

Üniversiteli kadınlardan sergi

Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Eskişehir Şubesi, Neo Sanat Galerisi ve Anadolu Üniversitesi seramik sanatçısı öğretim elemanlarından oluşan 8K+ Grubu üyeleri NEO Alışveriş Merkezi'nde “Boş Çanaklar” isimli seramik sergisi açtı. Geliri 8 Mart Dünya Kadınlar günü nedeniyle, Eskişehir Cezaevi'nde tutuklu kadın mahkumlara ve çocuklarına bağışlanacak olan sergide yer alan eserlerle her sanatçının kendi yorumuyla ve kullandığı teknikle, güncel yaşamın hareketli temposuna ayak uydurma ve ailesiyle paylaşacağı çanağı doldurma uğraşısına bir gönderme yapılması amaçlandı.

Eskişehir fark yarattı

17 Ocak 2009 tarihinde düzenlenen, Eskişehir Sivil Yerel Oluşumu (ESYO)'nun Eskişehir yürütücülüğünü yaptığı TBMM Ortak Çalışma Grubu ve Eskişehir Yerel Forum toplantısına 74 STÖ temsilcisi ve 4 milletvekiliyle katılım sağlandı. Ocak 2009'da diğer 16 ilde gerçekleştirilen toplantılara ise OÇG'ye üye olan 151 milletvekilinden sadece 1 milletvekili katıldı.

TBMM Ortak Çalışma Grupları ve Forum yöneticileri yaptıkları açıklamada “Toplam 6 Eskişehir milletvekilinin 4'ünün katıldığı Eskişehir toplantısı hariç, diğer tüm illerde milletvekili koltukları ne yazık ki bomboş kaldı. Eskişehir farklı, çünkü orada sivil toplum yan yana gelmeyi başarmış. ESYO bunun en güzel örneği. 6 milletvekilinin dördü Forum'a katıldılar, hem de gayet aktif olarak” diyerek Eskişehir başarısını örnek gösterdiler. Gerçekleşen Milletvekili-STK Buluşmasında Murat Mercan (AKP), Nedim Öztürk (AKP), Murat Sönmez (CHP) ve Beytullah Asil (MHP) hazır bulundular.

STGM Eğitimleri

Eğitimlerimiz devam ediyor

Kurumsal kapasite geliştirme eğitimleri

STGM, kurumsallaşmayı hedef olarak belirlemiş sivil örgütlerin ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla düzenlediği kurumsal kapasite geliştirme eğitimlerini günümüze kadar Ankara, İstanbul, İzmir, Van, Bursa, Kayseri, Trabzon illerinde düzenledi. 200'den fazla katılımcı ile düzenlenen bu eğitimler süresince katılımcı örgütlerin vizyon ve misyon çalışmalarında örgütlere yol gösterecek olan taslak çalışmalar yapıldı, örnek stratejik planlar hazırlandı. Stratejik yönetim yanında STÖ yönetimi konu başlıklarının ayrıntılı bir şekilde ele alındığı eğitimlerimiz yoğun ilgi gördü ve düzenlenen 9 eğitime toplam 900'den fazla başvuru geldi.

Proje döngüsü yönetimi eğitimleri

Proje döngüsü yönetimi eğitimleri (PDY) kurumsallaşma yolunda faaliyetlerini projelendirmeyi amaçlayan STÖ'lerin bilgi seviyelerini artırmayı hedefliyor. 2005 yılından günümüze kadar 30'dan fazla ilde düzenlediğimiz PDY eğitimleri sonucunda 1000'e yakın sivil aktivist PDY eğitimlerimize katıldı. PDY eğitimleri 4 gün sürüyor ve eğitim çalışması kapsamında sorun analizi, hedef analizi, mantıksal çerçeve yaklaşımı, faaliyetlerin planlanması, bütçeleme, izleme-değerlendirme konu başlıklarında çalışmalar yapılıyor.

Yerel destek merkezleri kapasite geliştirme eğitimleri

STGM yerel destek merkezlerinin kurulmuş olduğu Adana, Denizli, Diyarbakır ve Eskişehir illerinde kapasite geliştirme eğitimlerimiz devam ediyor. 2009 Ağustos ayına kadar her yerel destek merkezinde

Toplumsal Cinsiyet ve Ayrımcılıkla Mücadele Proje Döngüsü Yönetimi Kampanya, Gönüllüler ile İşbirliği ve İletişim konularını kapsayan eğitimlerimizi tamamlamış olacağız.

İhtiyaç temelli eğitimler

Katılımcı STÖ'lerle içeriklerine birlikte karar verdiğimiz ve organizasyonunu başvuran örgütlerle birlikte yürüttüğümüz ihtiyaç temelli eğitimlerden 2007 Aralık ayından günümüze kadar 17 adet düzenledik. İletişim, kampanyacılık, savunuculuk, gönüllü yönetimi, uyumsuzluk çözümü, finansal yönetim, STÖ yönetimi konularını kapsayan eğitim çalışmalarından hedef grubumuzda bulunan hak temelli örgütler yararlanabiliyor.

Gaye Cön Şakar (Gökova Sürekli Eylem Kurulu, Muğla Kadın Dayanışma Grubu)

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 22 Mart Dünya Su Günü ve 22 Nisan Dünya Günü'nü vesile bilerek çevre ve kadın temalarını tek bir aktivistle birleştirip bir ekofeministle söyleşi yaptık bu sayımızda. Nedir ekofeminizm? Kabaca, kadınların ve doğanın sömürülmesinin nedenini ataerkil sistem ve kültürde gören ve ataerkil yapılanmaların sona erdirilmesiyle kadın ve doğanın birlikte özgürleşeceği varsayımına dayanan, ekoloji ve feminizmi birlikte temel alan bir feminizm ekolü diyebiliriz. Türkiye'deki ekofeministler kimler, diye şöyle bir düşününce Gaye Cön aklımıza gelen birkaç isimden biri oldu. Çünkü Gaye Cön her iki alanda da kelimenin tam anlamıyla aktivist.

Cön'ün kadın hareketiyle tanışması Türkiye'deki birçok feminist gibi '80'lerin ortalarına denk geliyor. '87'de birkaç kadın bir araya gelip Muğla'da ilk kadın grubunu oluşturuyorlar, etraftan gelen "kendini ispat etmeye çalışan orta direk kadınları", "feministler Muğla'yı bastı" laflarına kulak asmadan çalışıp "Kadın Dayanışma" gazetesini çıkartıyorlar. 1994'teki yerel seçimler öncesinde düzenledikleri "Kadınların Yerel Yönetimden Beklentileri" paneli çok ilgi görüyor ve yıllar içinde gelenekselleşiyor. Talepleri sonucunda 2004'te Muğla'da Kadın Dayanışma Merkezi, 2007'de daha protokol seviyesinde de olsa da geçici barınma istasyonu açılıyor. Cön'ün fikir annesi olduğu Ege Kadın Buluşması'nın bu yıl dördüncüsü gerçekleşti. 2004'te grubuyla birlikte Ege illerinde kadın farkındalığı çalışmalarına başlayan Cön, listesine kadın aday koymayan siyasi partilere karşı eylemler gerçekleştirerek, kadınların karar mekanizmalarında da yüzde 50 temsil edilmesi için baskı çalışmaları yaptı.

Öte yandan, 1993 yılında Muğla yöresindeki termik santrallerden doğan hava kirliliği nedeniyle, bir sabah radyasyon alarmıyla uyanınca Gaye Cön kendini çevre hareketinin içinde bulur. Muğla Kadın Dayanışma Grubu sözcüsü olarak yörede ne kadar çevre hareketine gönül vermiş insan varsa hepsini Muğla'ya toplayarak ne yapacaklarını konuşup eyleme geçerler. 2003 yılına kadar Türkiye'de nerede bir çevre katliamı var, ulaşabildiği her yerde arkadaşlarıyla eylem yapar. Gökova Sürekli Eylem Kurulu'nun sözcülüğünü yürüten Cön'ün birlikte çalıştığı diğer örgütler ise şöyle: Batı Akdeniz Çevre Platformu, Akdeniz Çevre Platformu, Muğla Kadın Dayanışma Grubu, Ev Eksenli Çalışan Kadınlar Çalışma Grubu, Muğla Kadın Platformu, Sekibası Kadın Dayanışma Merkezi.

Size göre ekofeminist kime denir?

Bana ve benim gibi düşününlere denir. Kendimin bu noktaya nasıl geldiğinden bahsedeyim kısaca. '80'li yılların ortalarında kendi sorgulama sürecimde kadın olarak nerede durduğumu ve nasıl haksızlıklarla karşılaştığımı düşünürken erkek egemen toplumun ve ataerkil yapının kadın üzerindeki etkilerini de fark etmeye başladım. '90'lı yılların başında ise, yaşadığım yöredeki çevre sorunlarına kadın olarak baktığımda fark ettiğim şey, kendimi sorgularken fark ettiğimin aynısıydı. Kısaca, doğanın ve kadının ezilmişliğini yaratan sistem aynı sistemdi: Ataerkil sistem.

Bir ekofeminist aktivistin günlük yaşamı nasıldır?

Hani derler ya; "Hocanın söylediğini yap, yaptığını yapma" diye. Muğla'da sefertası gibi bir apartmanda, profesyonel ve çok koşuşturmacılı bir yaşamın içinde eko-yaşam sürmeniz çok zorlaşıyor. Son yıllarda en çok dikkat ettiğim şey, küresel iklim değişikliğine neden olacak tüm davranış ve alışkanlıklarından vazgeçmeye çalışmak. En azından komşular çöplerini atarken dikkat ediyor. Belediyeden katı atık uygulamasında en başarılı apartmanlardan biri seçilmemizdeki katkı konusunda hiç alçak gönüllü değilim. Tabii apartman yardımcımızın kadın olduğunu söylememe gerek yok. Pazardan yaptığım alışverişlerde de kadın üreticilerden ve mevsim sebzealarını almaya özen gösteriyorum. Çünkü kadınlar doğayı tanımakta ve anlamakta bence daha başarılılardır. Burada ister istemez pozitif bir ayrımcılık yapıyorum.

Türkiye'de ekofeminizm yeterince biliniyor mu? Kaç kişinin?

Türkiye'nin ekofeminizmle tanışması çok yeni. Yeşiller hareketinden sonra dilimize ve yaşamımıza girmeye başladı, ama hala sayıca çok az. İnanın ben bile yıllardır çevre ve kadın hareketinde olmama rağmen kendimin ekofeminist olduğumu epey geç fark ettim. Çevre hareketi ile kadın hareketi birbirinden uzak çalışma yapıyor.

Kadın ve doğa konusunda çalışan örgütlerin birlikte bir şeyler yapması neden önemli?

Ataerkil sistem her iki grubun da ortak düşmanı. Fakat nedense Türkiye'de çevre ve kadın hareketi birbirine dokunmuyor hatta birbi-

rimizi tanımıyoruz bile. STGM'nin 2005'te düzenlediği insan hakları, çevre ve kadın örgütlerini bir araya getiren BÜTÜN toplantısında her örgütün diğerinin yerine geçtiği bir çalışma yaptık ve gördük ki birbirimizi tanımıyor ve anlayamıyoruz. Kendimden de bir örnek vereyim, ben yıllardır kadın ve çevre hareketi içinde mücadele ediyorum. Çevre hareketinin içindeki arkadaşlar, benim bu mücadelede kadın kimliğim ile dahil olduğumu bildikleri halde sadece feminist düşüncemi konuşup, tartışıyorlar. Hiçbir zaman bana neden çevre hareketinin içinde olduğumu sormadılar.

Çevre ve feminizm alanındaki çalışmalar ayrı ayrı ya da birlikte yaşamınıza ne kattı?

Önce sorgulamamı tamamlayarak kendimle barıştım. Sonra da toplumdaki bireylerin barışı için mücadele vermeye başladım. Barışı sağlamak için önce örgütlendim, sonra da doğaya ve kadına yapılan saldırıların yok olması için mücadele arkadaşlarımla eylemlere başladım.

Kadın hareketi bana, ayrımcılığın, şiddetin ve hiyerarşinin reddedilerek barış içinde, savaşızsız bir dünyaya merhaba demek gerektiğini; çevre hareketi ise bir yurttaş olarak yasaları çok iyi bilmemiz gerektiğini, sağlıklı bir çevrede yaşamak istiyorsak önce kendimizi değiştirmek ve dönüştürmek gerektiğini öğretti. Her yaptığımız eylem sonrası anayasal ve ona bağlı olarak diğer haklarımızı teker teker öğrendim. Bilgiyi paylaşmanın ve yaygınlaştırmanın ne kadar önemli olduğunu bu çalışmalarda öğrendim. Kadın farkındalığının ve duyarlılığının gerek toplumsal gerekse siyasal yaşamdaki gücünün önemini kavradım. Örgütlü çalışmanın ve örgütlerin baskı grupları oluşturarak neler yapabildiğini gördüm. Kadının ve doğanın özgürleşmesi, ataerkil sistem rollerinin ve ezberlerinin bozulmasıyla gerçekleşecek.

Gökova Sürekli Eylem Kurulu ve Muğla Kadın Dayanışma Grubu'ndan Gaye Cön'e ulaşmak için: gayeconsakar@gmail.com

STGMD Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu Başkanı: Levent Korkut
Başkan Yardımcısı: Serpil Sancar
Genel Sekreter: Gürcan Banger
Sayman: Feray Salman
Üyeler: Şeyhmus Diken, Uygur Özesmi, Öyküm Bağıcı

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği adına sahibi: Levent Korkut
Sorumlu Yazışmaları Müdürü: Gamze Göker
İllüstrasyonlar: Ferit Avcı

ISSN 1306-5297

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi

89.Sok. 14/9, 06550 Yıldız Çankaya / Ankara
Tel: (312) 442 42 62 (pbx)
Faks: (312) 442 57 55
e-posta: bilgi@stgm.org.tr
web: www.stgm.org.tr

STGM Adana Yerel Destek Merkezi

Adana İş Geliştirme Merkezi Kocavezir Mahallesi
Kocavezir İş Merkezi Kat: 2 No: 17 Adana
Tel: (322) 365 04 04 Faks: (322) 365 04 11
e-posta: adana@stgm.org.tr
web: <http://adana.stgm.org.tr>

STGM Denizli Yerel Destek Merkezi

Saltık Mah. 1521 Sok.
No: 16 D: 1, 20100 Denizli
Tel: (258) 241 60 11 Faks: (258) 241 50 11
e-posta: denizli@stgm.org.tr
web: <http://denizli.stgm.org.tr>

STGM Diyarbakır Yerel Destek Merkezi

Fabrika Cad. Sümerpark Kampüsü
Kent Gönüllüleri Binası Kat: 1 Diyarbakır
Tel: (412)226 60 77, 0533 323 64 42 Faks: (412)223 05 88
e-posta: diyarbakir@stgm.org.tr
web: <http://diyarbakir.stgm.org.tr>

STGM Eskişehir Yerel Destek Merkezi

Deliklitaş Mah. Gürman Sok.
No: 16, 26090 Eskişehir
Tel: (222) 220 40 36 Faks: (222) 220 40 76
e-posta: eskisehir@stgm.org.tr
web: <http://eskisehir.stgm.org.tr>